SÄÄTIÖIDEN JA RAHASTOJEN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR STIFTELSER OCH FONDER

Eduskunnan lakivaliokunnalle **HE 65/2016 vp**

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ARVOPAPERIMARKKINALAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry. – Delegationen för stiftelser och fonder rf. esittää lakivaliokunnalle lausuntonaan seuraavaa:

Yhdymme DIF – Hallitusammattilaiset ry:n 9.5.2016 antamaan lausuntoon ja pidämme muutenkin ehdottoman perusteltuna voimassaolevaa arvopaperimarkkinalakia, jossa ilmoitusvelvoite kohdistuu niihin yhteisöihin, joissa pörssiyhtiön johtoon kuuluvalla on omistusta.

EU:n antaman markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (596/2014; ”MAR-asetus”) suomenkielisen tekstin 19 artikla lähipiiristä antaa ymmärtää, että pörssiyhtiön johdossa toimivan henkilön osallistuminen yhdistyksen tai säätiön hallitukseen saattaa tämän yhdistyksen ja säätiön ilmoitusvelvolliseksi kaikista niistä arvopaperikaupoista, joita se tekee asianomaisen pörssiyhtiön osakkeilla tai velkakirjoilla. Tällainen yhdistys tai säätiö luettaisiin siis lähipiiriin. On syytä ottaa huomioon, että vastikään uudistettu säätiölaki asettaa jo nyt harvinaisen tiukat vaatimukset säätiön lähipiirin raportointivelvollisuuksille. **Säätiölain mukainen lähipiiri ulottuu itse asiassa paljon laajemmalle kuin MAR-asetuksessa.**

MAR-asetuksessa lähdetään lisäksi siitä, että vaikka säätiö tai muu etuyhteisö ei olisikaan määräysvalta- tai vaikutusvaltayhteisö, se kuuluu silti lähipiiriin, jos se on perustettu sisäpiiriläisen tai perheenjäsenen hyväksi tai sen ja sisäpiiriläisen tai perheenjäsenen taloudelliset edut ovat suuressa määrin yhtenevät. Säätiöitä ei kuitenkaan voida Suomen lainsäädännön nojalla perustaa tietyn yksityishenkilön hyväksi. Säätiön tarkoituksena ei voi olla taloudellisen edun tuottaminen säätiön lähipiirille. Lainvastainen lähipiirietu on jopa säätiörikoksena rangaistava. Tällä on korostettu sitä, että säätiö ei ole sen lähipiiriin kuuluvien yksityisten taloudellisten intressien edistämisen väline. Näin ollen **säätiön ja sisäpiiriläisen taloudelliset edut eivät voi olla yhtenevät.**

Artiklan suojatarkoitus jää tyhjäksi suomalaisessa yhdistys- ja säätiökäytännössä. **Edellä kuvattu lähipiirimääritelmän muutos johtaisi väistämättä siihen, että pörssiyhtiöiden johtohenkilöt eroaisivat sijoitustoimintaa harjoittavien yhdistysten ja säätiöiden hallinnosta, jolloin kolmannelta sektorilta menetetään erittäin arvokasta osaamista ja liike-elämän tuntemusta.**

Lisäksi on riski, että säätiöt ja yhdistykset luopuvat suorista sijoituksista pörssiyhtiöihin tai sellaisiin pörssiyhtiöiden arvopapereihin, joissa säätiön hallinnossa mukana olevat toimivat johtotehtävissä. Tämä heikentäisi säätiöiden ja yhdistysten ansaintamahdollisuuksia, mikä johtaa vuorollaan yleishyödylliseen toimintaan jaettavien varojen määrän laskuun ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien vaikeutumiseen.

Joissakin jäsenvaltioissa tullaan tulkitsemaan MAR-asetusta tavalla, joka vastaa Suomessa nyt voimassaolevaa oikeutta: ilmoitusvelvollisuus kohdis-

tuu vain niihin yrityksiin ja muihin yhteisöihin, joissa pörssiyhtiön johtoon kuuluvalla on omistusta.

Mainituista syistä Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta esittää, että Finanssivalvonnalle osoitettaisiin uudessa lainsäädännössä selkeä valtuus tulkita MAR-asetusta silloin, kun se on epäselvä. Yhdymme näin ollen myös DIF – Hallitusammattilaiset ry:n ehdotukseen siitä, että täydennettäisiin arvopaperimarkkinalain (746/2012) 14 luvun 5 §:ää, joka sisältyy hallituksen esitykseen (sivu 64) uudella 2 momentilla ja joka kuuluisi seuraavasti:

> ”Niin ikään Finanssivalvonnalla on oikeus antaa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen sisällöstä tarkempia määräyksiä. Tällainen määräys ei saa olla markkinoiden väärinkäyttöasetuksen tarkoituksen eikä asetuksen nojalla annetun alemmanasteisen säännöksen vastainen.”

Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta esittää, että yllä olevat näkemykset otetaan huomioon lain jatkovalmistelussa.

Helsingissä, 12. toukokuuta 2016

Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry. –
Delegationen för stiftelser och fonder rf.